

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

१	व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे नांव	सी. सी. इन कृषी पणन माहिती तंत्रज्ञान (Agro E Commerce) (३०५१०४)																																										
२	तुकडी निहाय विद्यार्थी संख्या	२५ विद्यार्थी																																										
३	अभ्यासक्रमाचा कालावधी	६ महिने																																										
४	आठवडयातील कामाचे दिवस	६ दिवस																																										
५	प्रकार	अर्धवेळ																																										
६	प्रती दिवस कामाचे तास	४ तास																																										
७	अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक जागा	प्रॅक्टीकल लॅब = ३०० चौरस फूट वर्गखोलीकरीता = २०० चौरस फूट एकूण = ५०० चौरस फूट																																										
८	प्रवेश अर्हता	S. S. C. Pass																																										
९	प्रस्तावना व उद्दिष्ट	सध्या संपूर्ण जगात संगणकीय (इलेक्ट्रॉनिक्स) पध्दतीव्दारे त्वरीत, कमी खर्चात, सर्वदूर, घरबसल्या, पारदर्शक असणारी माहिती देवघेव करुन निर्मित अडचणींवर माहितीच्या आधारे संगणकाचा वापर करुन व्यवहार करण्यासाठी आणि विशेषतः ७० टक्के कृषी व्यवसायाला आधारभूत ठरण्यसाठी ॲग्रो ई-कॉमर्स हा अभ्यासक्रम आहे. कृषीची निर्देशिका, मागणी, विक्री, निविदा, दैनंदिन बाजारभाव आणि संगणकाव्दारेच विक्री व्यवस्थापन हे प्रशिक्षण या अभ्यासक्रमात शिकविले जाणार आहे.																																										
१०	रोजगार संधी	१. बाजारातील आडते, व्यापारी, निर्यातदार, प्रक्रियादार यांच्याकडे नोकरी. २. कृषी व कृषीपूरक, व्यवसायिक, संस्थांमध्ये																																										
११	शिक्षकांची शैक्षणिक अर्हता	डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर सायन्स /B.Sc. (Agri)																																										
१२	शिक्षण पध्दती	Training System Per Week <table><tr><td>सैध्दांतीक</td><td>प्रात्यक्षिक</td><td>एकूण</td></tr><tr><td>६ तास</td><td>१८ तास</td><td>२४ तास</td></tr></table>							सैध्दांतीक	प्रात्यक्षिक	एकूण	६ तास	१८ तास	२४ तास																														
सैध्दांतीक	प्रात्यक्षिक	एकूण																																										
६ तास	१८ तास	२४ तास																																										
१३	परीक्षा पध्दती	<table><tr><th>Sr. No.</th><th>Paper Code</th><th>Name of Subject</th><th>TH/PR</th><th>Hours</th><th>Max. Marks</th><th>Min. Marks</th></tr><tr><td>1</td><td>30510411</td><td>Fundamental of Computer Science पायाभुत संगणक शास्त्र</td><td>TH-1</td><td>3 hrs</td><td>100</td><td>35</td></tr><tr><td>2</td><td>30510412</td><td>कृषी विपणन</td><td>TH-2</td><td>3 hrs</td><td>100</td><td>35</td></tr><tr><td>3</td><td>30510421</td><td>Fundamental of Computer Science पायाभुत संगणक शास्त्र</td><td>PR-1</td><td>3 hrs</td><td>100</td><td>50</td></tr><tr><td>4</td><td>30510422</td><td>कृषी विपणन</td><td>PR-2</td><td>3 hrs</td><td>100</td><td>50</td></tr><tr><td></td><td></td><td>Total</td><td></td><td></td><td>400</td><td>170</td></tr></table>	Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks	1	30510411	Fundamental of Computer Science पायाभुत संगणक शास्त्र	TH-1	3 hrs	100	35	2	30510412	कृषी विपणन	TH-2	3 hrs	100	35	3	30510421	Fundamental of Computer Science पायाभुत संगणक शास्त्र	PR-1	3 hrs	100	50	4	30510422	कृषी विपणन	PR-2	3 hrs	100	50			Total			400	170
Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks																																						
1	30510411	Fundamental of Computer Science पायाभुत संगणक शास्त्र	TH-1	3 hrs	100	35																																						
2	30510412	कृषी विपणन	TH-2	3 hrs	100	35																																						
3	30510421	Fundamental of Computer Science पायाभुत संगणक शास्त्र	PR-1	3 hrs	100	50																																						
4	30510422	कृषी विपणन	PR-2	3 hrs	100	50																																						
		Total			400	170																																						

कृषी पणन माहिती तंत्रज्ञान

पायाभुत संगणक शास्त्र - सैधांतिक व प्रात्यक्षिक -१ (Fundamental of Computer Science)

भाग १)	संगणकाची मुलभूत तत्वे आणि कार्य प्रणाली
१)	संगणकाची माहिती :- इलेक्ट्रॉनिक्स डिजिटल संगणक व्याख्या व वैशिष्ट्य, वेग, अचूकता, स्टोरेज (साठवणे) स्वकार्यीतपणा (ऑटोमेशन) इत्यादी संगणकाची रचनात्मक माहिती विविध घटकांची व कार्याची माहिती, ब्लॉक डायग्राम (चित्र) इत्यादी.
२)	संगणकाचे भाग :- मदर बोर्ड, डिस्क ड्राइव्ह, पॉवर सप्लाय, लॅन कार्ड, सहकार पोर्टल, डिस्पेकार्ड, मेमरी, मोडेम, टीव्ही टयुनर कार्ड, केबल इ. आणि त्याची रचनात्मक माहिती.
३)	इनपुट आणि आऊटपुट कार्याची माहिती :- उदा.की-बोर्ड, माऊस, स्कॅनर, प्रिंटर, मोडयुलेशन आणि डिमोडयुलेशन प्रिंटरसच्या अनेक प्रकाराची माहिती.
भाग २)	संगणकाचे ॲप्लीकेशन, संगणक हा विविध स्तरावरील परिसरातील मार्गदर्शक आहे. उदा. शाळा, ऑफीस, उद्योग, दवाखाने, संरक्षण, ॲरोन्युटिकल्स इ. (पूर्णतः माहितीचे किमान एक तरी माहिती उदाहरण द्यावे.)
भाग ३)	संगणक हार्डवेअर / सॉफ्टवेअर :- एम.एस.डॉस, व्याख्या व या प्रणालीचा वापर. हाय व लो स्तरावरील भाषा (लॅंग्वेज) इटरप्रिटर (स्पष्टीकरण) आणि कंप्लायर्स याचा तुलनात्मक अभ्यास, सोर्सिकिट, ऑक्टोबस कोड इत्यादी.
भाग ४)	विंडोज XP ची माहिती :- रचना, डेस्क टॉप, स्टार्ट बटन, माय कॉम्प्युटर, इत्यंभूत, माहिती तसेच हेल्प, टास्कबार, मल्टीपल
अ)	विंडोज, प्रिंटींग, मेन्यु, आयकॉन, मॅक्झीमाईज व मिनीमाईज (मोठे व लहान करणे), रिस्टोरिंग, विंडोज क्लोजिंग, पॅरेट व चार्ल्ड विंडो व आयकॉन / शॉटकट.
ब)	ॲक्सेसरीज (अधिक आवश्यक वस्तू) नोटपॅड, वर्डपॅड, मिडीयाप्लेयर, फोन डायलर, गणकयंत्र, क्रॉस लिंक फाईल, बॅंड सेक्टर्स विषयी मूलभूत माहिती, स्कॅन डिस्क कसे वापरावे, डिस्क क्लीन अप, सिस्टीम फाईल, चेकरची माहिती, बॅकअप व रिस्टोरेजचे ज्ञान.
भाग ५)	स्टडी ऑफ एम.एस.वर्ड, एम.एस.एक्सेल, एम.एस.पॉवर पॉइंटची संकल्पना, माहिती, अभ्यास आवश्यकतेनुसार मराठी सॉफ्टवेअर शिकविणे.
भाग ६)	संगणक नेटवर्कींग आणि नेटवर्क ही मुलभूत माहिती लॅन, मॅन, वॅन, इंटरनेट, आय.एस.पी.इंटरनेट कार्ड, एच.टी.एम.एल., वेब सर्व्हर, वेब ब्राऊझर, इंटरनेट एक्सप्लोरर इ.चा अभ्यास करणे तसेच ई-मेल, चाटिंग, व्हिडीओ कॉन्फरेंसिंग, वेब ब्राऊझिंग, सफरिंग, पोर्टल हॅंडलिंग, डाऊन लोडिंग, अप लोडिंग इ.अभ्यास करणे.
भाग ७)	एच.टी.एम.एल.कार्यक्रमाचा अभ्यास तसेच एच.टी.एम.एल.कोडिंग, डिझायनिंग ऑफ पॅजेसचा अभ्यास करणे, विभागीय भाषेचा अभ्यास करणे, प्लस एक्स्पेरीमेंट यांची ओळख करून देणे.

कृषी विपणन - सैधांतिक व प्रात्यक्षिक -२

भाग ८)	कृषी उत्पादन चांगल्या प्रतिये होण्यासाठी करावे लागणारे उपाय व त्याबद्दलची सविस्तर कृषीविषयक माहिती.
भाग ९)	निरनिराळ्या कृषी उत्पादनांचे प्रतवारीचे प्रकार व त्या अनुषंगाने होणारे किमती बाबतचे विश्लेषण.
भाग १०)	कृषी उत्पादनाची प्रत आंतरराष्ट्रीय दर्जाची निर्माण करण्यासाठी करावे लागणारे उपाय.
भाग ११)	काढणीनंतरचे तंत्रज्ञान, साठवणूक व हाताळणी.
भाग १२)	दर्जेदार कृषी उत्पादनासाठी करावे लागणारे उपाय.
भाग १३)	कृषी उत्पादनापासून टिकाऊ पदार्थ तयार करण्यासाठी करावे लागणारे प्रयत्न व त्याबद्दलच अभ्यास.
भाग १४)	मार्केटिंगबद्दलची शास्त्रोक्त माहिती.
भाग १५)	ॲग्रीकल्चर क्रॉप अकाउंटिंग, कोस्टिंग व नफा आणि तोटा.

लागणारी साधने / उपकरणे / सॉफ्टवेअरची सूची

अ.क	साधने / उपकरणे वर्णन	आवश्यक संख्या
१)	पॅन्टीयम क्लास (2.8 MHZ) सर्व्हर NT 4.0 (मांडणी), 1 GB RAM, 1204 B HDD, VGA कलर मॉनिटर, १०/१०० लेन कार्ड, 52 DVD-R/W व इतर आवश्यक घटक	एक
२)	पॅन्टीयम क्लास नेटवर्क नोड्स (2.8 MHZ) P4 त्याचबरोबर 512 Ram, 80 GB HDD, SVGA कलर मॉनिटर PCI-VGA कार्ड, इंटरनेट नेटवर्क कार्ड व इतर घटक	पाच
३)	कलर इंकजेट प्रिंटर, त्याचबरोबर 600* 600 DPI	एक
४)	256 KBPS बाह्य मोडम	एक
५)	विंडोज XP on NT पुढील आवृत्ती	गरजेनुसार
६)	एम.एस.ऑफीस त्याचबरोबर वर्ड, एक्सेल, पॉवर पॉइंट	गरजेनुसार
७)	लोटस स्मार्टसूट त्याचबरोबर लोटस १-२-३ वर्ड प्रो., फ्रीलान्स ग्राफिक्स (आलेख)	गरजेनुसार
८)	I & Leap or Akruti or APS 4.0/4.2	गरजेनुसार

९)	सर्वसाधारण माहिती	गरजेनुसार
१०)	कृषी माहिती	गरजेनुसार
११)	व्यापार माहिती	गरजेनुसार
१२)	आंतरराष्ट्रीय माहिती	गरजेनुसार
१३)	निर्देशिका	गरजेनुसार
१४)	मागणी	गरजेनुसार
१५)	विक्री	गरजेनुसार
१६)	निविदा	गरजेनुसार
१७)	बाजारभाव	गरजेनुसार
१८)	ट्रेडिंग	गरजेनुसार
१९)	बँकिंग	गरजेनुसार
२०)	बँडविथ	गरजेनुसार
२१)	इंटरनेट कनेक्शन	गरजेनुसार
२२)	LCD प्रोजेक्टर	१
२३)	वेबकॅमेरा / फॅक्स / कॉन्फरन्स फोन / स्कॅनर इत्यादी	१
